

ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ КОЖНОГО ВІКУ

Рік III

Серпень 1956

Ч. 8 (24)

* 15 СЕРПНЯ
1856

† 28 ТРАВНЯ
1916

Картина роботи П. Андрусєва

Copyright by P. Andrusiw

НАРОДЕ МІЙ!.. Я ВЕСЬ ВІК СВІЙ, ВЕСЬ ТРУД ТОБІ ДАВ...

Іван Франко — з поеми „Мойсей”

ПОКЛІН ІВАНОВІ ФРАНКОВІ

Для дитячих голосів з фортепіаном

Хто Франко? Ми всі це знаєм!
Всі Франка ми величаєм —
Він великий наш поет,
Гляньте, тут його портрет.

Ми портрет прибрали в квіти
І, хоч ми маленькі діти,
В цей Франка святковий день
Заспівасмо пісень.

Не скоро
Слова Уляни Крайченко
Музика Оста Залеського

Голоси

1. Хто Фран-ко? Ми всі це зна-єм! Всі Фран-ка ми ве-ли-ча-єм.
4. І за це від нас Фран-ко-ві сло-во вдя-ки і лю-бо-ви;

Форте-піяно

він ве-ли-кий наш по-ет, глянь-те, тут Ко-го порт-рет.
тож ни-зень-кий до ко-лін від ді-тей Ко-му по-клін.

2. Ми порт-рет при-бра-ли
3. Це да-но й бар-він-ку

в кві-ти і, хоч ми ма-лень-кі ді-ти, в цей Фран-ка свят-ко-вий
в'яз-ку за Ко-го лю-бов і лас-ку, він бо скла-в для нас, ді-

день за-спі-ва-є-мо пі-сень.
ток, гар-ну-ни-кеч-ку ка-зок.

D. C. al Fine

Цей вірш був вміщений вже у травневому числі „Веселки”, але тому що проф. О. Залеський уложив до нього мелодію, містимо його ще раз.

Іван Франко

З ДИТЯЧИХ РОКІВ

(Уривок із листа Івана Франка до Михайла Драгоманова)

Я родився в Нагуєвичах, Дрогобицького повіту, в 1856 році. Батько мій був доволі заможний селянин, а до того коваль. Як чоловік і ремісник мав він велику повагу не тільки в своїм селі, але й широко в окрузі, і досі ще багато людей з великою пошаною згадусь „Яця (Якова) коваля з Гори” (так звється присілок чи слобода, де я родився). Хрестив мене знаний у літературі о. Осип Левницький. Деякі книжки, що по нім осталися в селі в руках мужиків, належали до першої моєї лектури.

На шостому році життя батько віддав мене до сільської школи до сусіднього села Ясениці Сільної. В Нагуєвичах школа є ще від 1828 року, але далеко, в горішньому кінці села, тому віддано мене в сусіднє село до брата моєї матері Павла Кульчицького, досить бідного селянина й одного з найсимпатичніших людей, яких я знаю. Він сам учив мене читати, хоч я при тому ходив і до школи, котра була близько його хати і котра в Ясениці здавна ведеться далеко краще, чим у Нагуєвичах.

Там я пробув два роки і вивчивсь читати по-

українському (під проводом вуйка, через десять день), по-польському і по-німецькому, писати, рахувати й співати до Служби Божої. По двох роках батько віддав мене до Дрогобича до т. зв. нормальної школи¹ оо. Василіян, до другої кляси, де я, по-мужицькому вбраний, боязливий, несмілий та часто немитий хлопець, цілий курс бувши по-сміховищем у клясі, при кінці першого курсу, на превелике диво цілої кляси і своє власне, одержав першу льокацію.² На екзамені, котрий був властиво тільки парадом, був і мій батько, — я не бачив його, а тільки коли мене викликали першого, щоб одержати нагороду (книжку), то я почув, що він голосно заплакав. У два місяці пізніше, на самий Великдень, він умер, покинувши молоду матір і четверо дрібних дітей. Мати мусіла швидко вийти заміж, щоб залобити цілковитому розстроєві господарства. Пристав до неї молодий парубок, також з Ясениці, Гринь Гаврилик. Я й досі високо поважаю його, як звичайно поважаємо того чоловіка, що відзначається такими прикметами, яких у нас самих мало. Я кінчив його старанням школи нормальні і перейшов до гімназії³ в 1868-му році. В гімназії повторилось зі мною те саме, що у Василіян. Зразу нікто мене не знав і весь перший курс я сидів в „ослячій лавці” в самім куті, та пальцями довбав діри в стіні — і раптом дістав другу льокацію, і так ішов цілу гімназію другим,

третім або першим. Науки шкільної я не любив, тож звичайно інші побивали мене пильністю й акуратністю, навіть такі, котрі без мене не могли зробити письмової задачі або вияснити труднішого місця в німецькім, латинськім або грецькім авторі.

Почав я писати — віршем і прозою — дуже вчасно, ще в нижчій гімназії. Шевченка я вивчив майже всього напам'ять (а пам'ять в мене була така, що лекцію історії, котру учитель цілу годину говорив, я міг опісля продиктувати товаришам майже слово в слово!). Ще в нижчій гімназії я почав збирати народні пісні, спершу від своєї матері, а опісля і в Дрогобичі я розпитував свідущих людей, так що швидко мав мілко списані два товсті зшитки, вміщаючи 800 нумерів...

Коли я був у шостій клясі, вмерла моя мати, і вітчим оженився другий раз, так що ми дістали вітчима і мачуху замість родителів. В 1875-му році я видержав „матуру” (генеральний екзамен гімназіяльний) і перейшов на університет до Львова...

¹ нормальна школа — школа нижчого ступня („грейд скул”).

² льокація — нагорода. Про шкільні роки І. Франка прочитайте в збірці В. Барагури „Меч і книга” два оповідання: „На ослячій лавці” і „Перша льокація”.

³ гімназія — середня школа („гай скул”), після її закінчення можна було поступити в університет.

Р. Завадовиз

НА БАТЬКІВЦІНІ ІВАНА ФРАНКА

— Вставай, синку! — будив тато дванадцятирічного Миронка одного серпневого ранку. — Надворі чудова погода, пора нам у дорогу!

Миронко скоренько схопився з ліжка і почав одягатися. Так поспішав, аж хвилювався. Та й було чого: він поїде з татом до Нагуєвич, де колись народився славний поет Іван Франко. Якраз сьогодні роковини Франкових уродин. Поет спочиває вічним сном у Львові під великим камінним пам'ятником, а вся Україна згадує його з найбільшою пошаною. Миронко, син інженера з Дрогобича, дістав від тата обіцянку, що в день уродин поета вони поїдуть до Нагуєвич провідати пам'ятні місця. І сьогодні Миронко не може відірвати думки від того давно проминулого дня, коли в сільській хатині, в кленовій колісці, вперше заплакало малесеньке хлоп'ятко, а тато з мамою всміхаючись поглядали на нього, вгадували його долю, молились і домовились назвати його Іваном.

Вже все готово. Рушили. Авто пробирається вулицями Дрогобича, що весь просяк запахом нафти. Біжать кудись назад, за плечі подорожніх, почорнілі будівлі рафінерій з високими димарями, підміські домики з різьбленими веранда-

ми, садки, ліхтарні та придорожні стовпи — і вже на колеса навивається, мов стрічка, шлях, прокладений упоперек поля в стернях, в осінній задумі. Дихнуло поле свіжим повітрям і запахами придорожнього зілля.

Ніби цікаві, хто їде, назустріч авту вибігли пасовиська, ниви, ліски й горбки. Забіліло зустрічне село з чистенькими хатками, з білими гусьми біля воріт, з журавлями-криницями серед кучерявих верб. Миронко з насолодою розглядав розкішні підгірські красиви, що змінялися один за одним, мов сторінки книжки з барвистими образками. Ось лісова картина: зелена тіниста діброва підходить майже до самого шляху, і старі вікові дуби підняли над ним свої могутні рамена, замочені в позолоті осіннього сліпучого сонця.

— Який гарний ліс! — захоплено закликав Миронко. — А ці дуби простягають свої руки, ніби хочуть нас спинити і щось важливе розповісти.

— Може це й правда. Вони не раз віталися з Іваном Франком, що сюди заходив, — відповів тато. — Але з-між усіх дерев цього гаю про великого поета найбільше міг би розповісти оцей дуб, що росте ближче дороги. Бачиш його? Він немов

Ілюстрація П. Холодного

відійшов трохи набік від своїх побратимів і гордо задивився в небо. Під ним м'яка трава і прохолодна тінь. То „дуб Франка“. Коло нього постоїмо хвилинку...

Авто спинилося при дорозі, і батько й син підійшли до дуба.

— А чому цей дуб називається Франків, тату? Чи він росте на Франковім полі?

— Ні, не так! — пояснив тато. — Коли Франко був уже дорослий і мешкав у Львові, він не раз приїжджав у гостину до свого улюбленого села. Розмовляв з людьми, розпитував про їх життя, а потім ішов у поля й ліси та в самотині снував свої пляни і мрії. Деколи приходив сюди і пересиджував у тіні цього дуба. Він уподобав собі це місце, де ми тепер стоїмо. Може, любив таємний шум листя, а може й розумів розмову старого дуба з вітрами. Бачиш, який гарний краєвид видно звідсіля? Він зворушував до дна душу Франка, розбуджував любов до Рідного Краю, навівав йому поетичні думки, і тоді поет брав у руки олівець. Не один прегарний вірш написав Франко під цим дубом. Тому й називають його „Франковим дубом“. Довколишні люди дуже шанують це дерево, бо це ніби живий пам'ятник славному письменникові.

Миронко з пошаною підняв очі на Франкового дуба. І тато хвилину стояв мовчки, дивився на зелену корону величезного дерева і про щось глибоко думав. Миронко схилився і зірвав у траві невеличку квітку-стокротку, біленьку з золотим осередком.

— „Засушу собі її на пам'ятку! — подумав, ховаючи стокротку в кишенивий календарець. — Покажу товаришам, що маю квітку з-під Фран-

кового дуба. І предки бачили живого поета і, може, радували його очі своїми крихітними біленькими пелюстками”.

— Пора далі їхати! — сказав тато, і вони пішли до авта. Ліс лишився позаду, і дорога побігла розлогим паствіником. Тут паслися корови і білили стада гусей. На моріжку гралися хлопці-пастушки, а один сидів коло дороги і перебирав пальцями на липовій сопілці. Далі показався крутий горб, порослий високими деревами.

— Дивися, сину! — пояснив тато. — По цьому паствінику бігав колись малим хлопчиком наш Франко. Він описав його пізніше в своїх творах. Він був такий, як ці веселі пастушки. А оцеї горб, до якого ми доїжджаємо — це частина Нагуєвич, присілок Гора. Тут було господарство Франкових батьків.

Миронко аж затремтів від хвилювання: за хвилину він побачить місце, де прийшов на світ славний поет, де прожив своє щасливе дитинство, відки взяв з собою у світ стільки милих спогадів і душевного тепла, що грівся ними все життя. Миронкове серце сповнилося урочистими почуттями, і на очах у нього забриніли сльози.

Авто з зусиллям викотилося на горб. Між дерев тут і там забілили стіни хат. Деся за воротами загавкала собака, почувши шум мотора. Кількоро дітей виставило головки з-за тину, споглядаючи цікаво на „віз без коней“. Але тато не поступив у жаден двір. Він зупинив авто коло невеликої незабудованої площі, що поросла травой.

— Це тут? — хотів спитати Миронко, вискакуючи з авта. Але відповідь на своє питання він одержав не від тата, а від таблиці, прибитої до дерев'яного стовпа, що був укопаний у кутку площі. Миронко прочитав: „Тут стояла садиба, де народився великий український письменник Іван Франко“. Миронко розглянувся по пустім подвір'ю.

— І це все, тату? А де ж хата, де господарські будинки, де кузня Франкового батька?

— Як бачиш, тепер уже немає ні одного будинка з Франкової оселі, — сказав тато. — Так, цікаво, дуже цікаво було б побачити Франкову оселю, але ми, сину, запізно приїхали... Будинки постаріли, і їх розібрано... Тепер можемо оглядати тільки місце, де вони стояли.

Тато побачив якогось чоловіка, що проходив вулицею. Прохожий догадався, чого шукають чужі люди на Франковім подвір'ю, всміхнувся і привітно їх поздоровив. Тато запитав, чи він тутешній і чи не міг би розповісти щонебудь про садибу Івана Франка.

— Іван Франко — то мій дядько, — сказав селянин. — З молодих років добре пам'ятаю господарство, що тут стояло. Не багате воно було, але добре впорядковане. Ось тут дверми до дороги стояла хата, а коло неї господарські будинки. А

там, у другому кутку подвір'я, була кузня. Оця дорога веде до Ясениці Сільної, відки походила Іванова Франкова мама, Ядвига з роду Кульчицьких. Там мій дядько почав ходити до школи, бо й бабуня там була, а він дуже любив бабуню за ласкавість і за казки.

Франків небіж показав стежку, що бігла навперек полями в сторону Дрогобича. Коли малий Івась учився в школі в Дрогобичі, цією стежкою він часто мандрував додому під неділю або під свято. Миронко уявив собі невеличкого рижоволосого хлопчину, що під вечір крокує цією стежкою з поля в село. Під пахою несе кілька книжок, у руці вузлик з білизною, а в серці — радість, що ось за хвилину стрінеться з коханою мамою, з ріднею, що завтрішній святковий день проведе серед своїх найближчих і наймиліших у рідній хаті й церкві. Іде він полями-гаями, милується красою природи, вітає поглядом фіялкові верхи недалеких Карпат, і душа в нього співає, мов жайворонок...

Довго розповідав Франків небіж усе, що знав про свого славного дядька і про його садибу. Потім тато подякував йому і щиро потиснув руку. Коли розсталися, тато взяв сина за руку і обидва мовчки з пошаною підійшли до місця, де колись стояла хата Франка.

— Бачиш, сину, які дивні бувають шляхи людського призначення. З того місця вийшов у світ хлопець, що вславився на всю Україну і далеко поза її кордонами. Та трудився він не для слави, а з великої любови до покривдженого рідного народу, щоб допомогти йому, як казав, „вибитися з туману“. Тепер ти ще малий, та як колись прочитаєш „Мойсея“ і інші твори Франка, то зрозумієш, як це сталося, що печать Франкового духа відбилася на серці цілого Українського Народу.

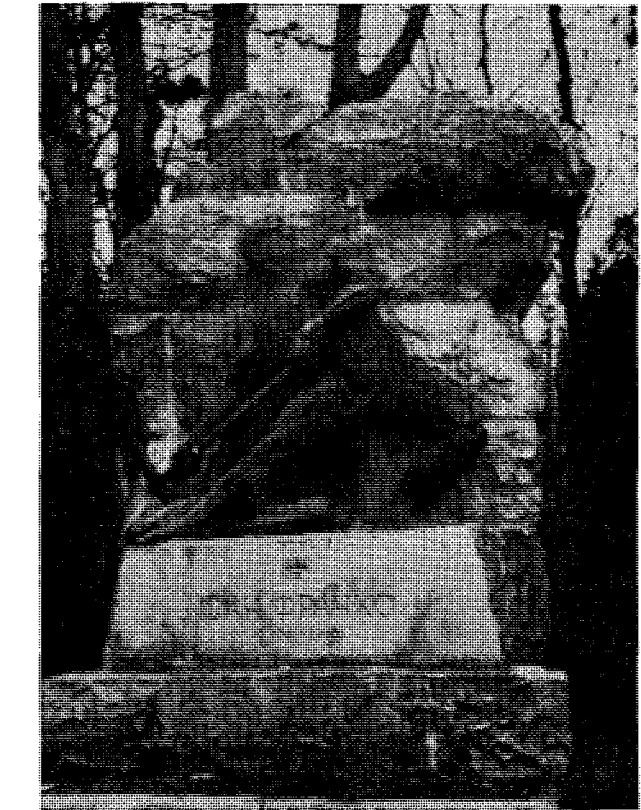
Тато схилювся до землі і підняв невеличку грудку. На пам'ятку... А Миронкові здавалося,

Іван Франко

ГРИЦЕВА ШКІЛЬНА НАУКА

Гуси зовсім про те не знали. Ще того самого ранку, коли батько мав гадку відвести Гриця до школи, не знали гуси про той намір. Тим менше знав про нього сам Гриць. Він, як звичайно, встав рано, поснідав, поплакав трохи, почухався, взяв прут і, підскакуючи, пігнав гуси з обори на пасовисько. Старий, білий гусак, як звичайно, наставав до нього своєю невеличку голову з червоними очима й широким дзьобом, засичав різко, а потім, таракаючи про щось нецікаве з гусками, пішов передом. Очевидна річ, що ані білий гусак, ані глива* гуска, ані взагалі ніхто з цілої череди, як

Пам'ятник на могилі І. Франка у Львові
Фото: Б. Гошовський

що тато з пошаною поклонився тому місцю, де перед кількома десятками літ прийшов на світ великий український поет.

**

Від того часу минуло кільканадцять років. Мирон проживає в Америці — він уже дорослий юнак. У своїй кімнаті він зберігає з пошаною різьблену скриньку з грудкою землі з Франкової оселі.

їх було двадцять і п'ятеро, так ані одне не знало про близьке перенесення їх володаря на інше, далеко не таке почесне становище.

Тож коли нагло й несподівано надійшла нова вістка, коли сам батько, ідучи з поля, закликав Гриця додому й сам віддав його в руки матері, щоб його вмила, зачесала і вбрала як слід гарненько, і коли потім батько взяв його з собою і, не кажучи ні слова, попровадив зляканого вниз вигоном, і коли гуси побачили свого недавнього поводатора в зовсім зміненому вигляді — в нових чобітках, в новім повстанім капелюшку і черво-

ним ремінцем підперезаного, піднявся між ними наглий і дуже голосний окрик зачудування. Білий гусак підбіг близько до Гриця з витягнутою головою, немов хотів йому добре придивитися, глива гуска також простягнула голову і довгий час не могла й слова вимовити з наглого зворушення, аж вкінці швидко вицокотіла: — Де-де-де?

— Дулна гуска, — відказав гордо Гриць і відвернувся, немов хотів сказати: — Еге, чекай лише, не в такі я тепер пани скочив, щоб іще став відповідати тобі на твоє гусяче питання. — А втім, може й тому не відповів, що й сам не знав.

Пішли вгору селом. Батько нічого і Гриць нічого. Аж прийшли перед великий, старий будинок під соломою і з кошином зверху. До того будинку ішло багато хлопців таких, як Гриць, або й більших. Поза будинком по городі ходив пан у камізельці.

— Грицю, — сказав батько.

— Га, — сказав Гриць.

— Видиш оту хату?

— Видзу.

— Пам'ятай собі — це школа.

— Ба, — сказав Гриць.

— Справуйся добре, не пустуй, пана професора слухай. Я йду, щоб тебе записати.

— Ба, — сказав Гриць, майже не розуміючи, що говорив батько.

— А ти йди з оцими хлопчиками. Візьміть його, хлопчики, з собою.

— Ходи, — сказали хлопчики і взяли Гриця з собою, а тим часом батько пішов у город поговорити з професором.

**

Увійшли до сіней, у яких було зовсім темно.

— Видиш — там? — сказав до Гриця один хлопчик, показуючи в темний кут.

— Видзу, — сказав тремтячи Гриць, хоч зовсім нічого не видів.

— Там яма, — сказав хлопчик.

— Яма, — повторив Гриць.

— Як будеш зле справуватися, то професор засадить тебе в оту яму і будеш сидіти цілу ніч.

— Я не хочу! — скрикнув Гриць.

Тим часом другий хлопчик шепнув щось до першого хлопчика, обидва засміялися, а потім перший, налапавши шкільні двері, сказав до Гриця:

— Застукай до дверей. Борзо!**

— Насцо? — спитав Гриць.

— Треба, тут так годиться, як хто перший раз приходить.

В школі був гомін, мов у вулику, але коли Гриць застукав кулаками в двері і Гриця впхнули до середини, в тій хвилині залопотіли добрі березові різки по його плечах. Гриць дуже перелякався й заверещав.

— Цить, дурню, — кричали на нього сміхо-

ванці-хлопці, що, почувши стук, засіли за дверми і зробили Грицеві таку несподіванку.

— Ой-ой-ой! — верещав Гриць. Хлопці злякалися, щоб не почув професор, і почали Гриця зацитькувати.

— Цить, дурню, то так годиться. Хто до дверей стукає, то того треба по плечах постукати. Ти того не знав?

— Не-е зна-а-в, — відхлипнув Гриць.

— Чому не знав?

— Бо я-а-а пе-елсий ла-а-з у сколі.

— Перший раз! А-а-а! — скрикнули хлопці, мов здивовані тим, як можна перший раз бути в школі.

— О, то треба тебе погостити, — сказав один, підскачив до таблиці, взяв із скриньочки добрий кусник крейди і подав Грицеві.

— На, дурню, їж, а борзо!

Всі мовчали і, дожидаючи, гляділи на Гриця, що обертав у руках крейду, а далі поволеньки вложив її в рот.

— Їж, дурню, а борзо! — наминали хлопці, а самі душилися зі сміху.

Гриць почав хрупати і насилу з'їв крейду. Регіт у школі розлігся такий, аж вікна задзвеніли.

— Цого смієтеся? — спитав здивований Гриць.

— Нічого, нічого. Може хочеш ще?

— Ні, не хочу. А сцо то таке?

— То ти того не знаєш? Ото дурний! Та то ерусалим такий, то дуже добре.

— Ой, не дуже добре, — сказав Гриць.

— Бо ти ще не розсмакував. То годиться кожному їсти, хто перший раз приходить до школи.

В тій хвилині ввійшов професор. Усі хлопці, як сполошені горобці, шугнули до лавок, тільки Гриць остався, з сльозами в очах і з губами, забіленими крейдою. Професор грізно наблизився до нього:

— Як називаєшся?

— Глиць.

— Що за Гриць?.. Ага, ти новий. Чого плачеш? Чим забілівся? Га?

— То я їв ерусалим...

— Що? Який ерусалим? — допитувався професор. Хлопці знов аж душились зі сміху.

— Та давали хлопці.

— Котрі хлопці?

Гриць озирнувся по клясі, але не міг нікого пізнати.

— Ну, ну! Іди, сідай і вчися добре, а ерусалима більше не їж.

**

Почалася наука. Професор говорив щось, показуючи якісь дощечки, що на них були понаписувані якісь гачки та стовпикки. Хлопці час від часу кричали щось, як професор показував яку нову дощечку, а Гриць нічого того не розумів. Він навіть не зважав на професора, а дуже смішними

Ілюстрація М. Левицького

видавались йому хлопці, що сиділи довкола нього.

— Але бо ти, Грицю-небоже, нічого не вважаєш! — крикнув на нього професор. Гриць так перелякався, що довгий час не міг уважати. Коли нарешті опам'ятався, хлопці вже починали читати склади на рухомих табличках, які розкладав професор. Вони невтомно співучими голосами повторяли: „А-ба-ба га-ла-ма-га”. Грицеві, не знаючи чому, дуже те сподобалося, і він почав своїм пискливим голосом наввипередки кричати: „а-ба-ба галамага”. Професор уже був готов узнати його дуже пильним і здібним хлопцем, і, хочаби ще ліпше переконатися в тім, переставив букви. Несподіваним способом він виставив перед учнями букви „баба”, але Гриць, не дивлячись на них, тільки на професора, тонким, співучим голосом кричав: „галамага”. Всі зареготалися, не виключаючи і самого професора, тільки Гриць, здивований, оглянувся і знов наголос сказав до свого сусіда: „Чому не кличис галамага”?

— Ну, а чого там тебе в школі навчили? — спитав батько, коли Гриць вернувся додому.

— Вчилисьмося „а баба галамага”, — відповів Гриць.

— А ти вмів? — запитав батько.

— Таке вмів, — відповів Гриць.

— Ну, так мені справуйся, — захопив батько. — Як тут у селі вивчишся, то підеш до міста до більшої школи.

— Ба, — відповів Гриць.

**

Минув якраз рік після того важного дня. Блискучі надії батькові на Грицеву майбутність давно розвіялися. Професор просто йому сказав, що Гриць „туман вісімнадцятий”, що батько ліпше зробить, коли відбере його назад додому і заста-

вить гуси пасти. І справді, по році шкільної науки, Гриць вертався додому якраз таким мудрим, яким був перед роком. Вправді „а баба галамага” він вивчив докладно напам'ять і не раз навіть у сні з уст його вилітало це дивовижне слово, що стало немов перший поріг усякої мудрости, якою йому не судилося переступити.

Вкінці змилювався Бог і після місяця липень, і змилювався батько та сказав одного ранку:

— Грицю!

— Га, — сказав Гриць.

— Віднині вже не підеш до школи.

— Ба, — сказав Гриць.

— Здійми чоботи, капелюх і ремінь, треба сховати на неділю, а ти підпережися личком, візьми лупку на голову та жени гуси пасти.

— Ба, — сказав радісно Гриць.

**

Гуси, звичайно дурні гуси, і цим разом не знали про радісну зміну, що їх чекала. Черета цього року виносила звиш сорок штук.

Коли Гриць появився між ними з прутом, зразу всі очі звернулися на нього, і тільки один німіючий сик здивування дався чути. Але ані білий гусак, ані глива гуска не забули ще свого колишнього доброго пастиря і швидко пригадали собі його. З голосними викриками радості й тріпотанням крил, вони кинулися до нього.

— Де-де-де? — цокотіла глива гуска.

— Адже в сколі був, — відповів гордо Гриць.

— Ов! ов! ов! — дивувався білий гусак.

— Не вірис, дульнію? — крикнув на нього Гриць і швякнув його прутом.

— А сьо-сьо-сьо? А сьо-сьо-сьо? — дзьоботіли, громадячись коло нього, інші гуси.

— То ніби, що я навчився? — формулював їх питання Гриць.

Знов сик зачудування, немов ані одна з тих сорок гусячих голов не могла зрозуміти такої глибокої мудрости. Гриць стояв гордий, недосяжний. Аж нарешті білий гусак здобувся на слово.

— А баба галамага! А баба галамага! — скрикнув він своїм дзвінким металічним голосом, випроставшись, піднісши голову й трепочучи крилами. А потім, обертаючись до Гриця, додав, немов, щоб його ще більше пристидити:

— А кши, а кши!

Гриць був зломаний, засоромлений. Гусак в одній хвилині перейняв і повторив ту мудрість, що коштувала його рік науки.

— Чому вони його до сколи не давали? — подумав собі Гриць і погнав гуси на толоку.

* гливий — сіро-жовтий.

** борзо — скоро.

КВІТ ПАПОРОТІ

(Уривок з 3-ої дії п'єси про дитячі роки І. Франка)

За лісом заходить сонце. Лісовою стежинкою вертаються додому Малий Мирон і Мартуся, сусідська дівчинка років п'яти, з наругзям квіток.*

Мирон (*стає ненаге вкопаний*): Мартусю!
Мартуся: Га?
Мирон: Чуєш?
Мартуся: Що?
Мирон: Щось дзвонить у лісі!
Мартуся: Не дзвонить...
Мирон: Чуєш?.. Дзвони дзвонять.
Мартуся: О, о, дзвони. Коли ж то не дзвони!

Мирон: Дзвони!
Мартуся: Не дзвони!
Мирон: А що ж воно таке?
Мартуся: То ж, он, у лісі хтось дрова рубає.

Мирон: Ні, Мартусю, це таки дзвони! Вони закопані під землею... Так, так, мені наша Ярина розповідала. Колись, давно, були такі татари, такі страшні люди і вони напали були на село, а наші люди поховалися в лісі, щоб їх татари не знайшли та не порізали. А дзвони познімали з дзвіниці і закопали під землею. А татари людей знайшли і всіх повбивали!

Мартуся: Ой!
Мирон: А дзвонів татари не знайшли, і тому вони й досі плачуть за людьми під землею і все дзвонять-дзвонять і так дзвонитимуть вічно! (*Надслухує*). О, чуєш?

Мартуся: Що таке?
Мирон (*стривоженим голосом*): Дзвони дзвонять — і ніби плачуть... (*стойть заслуханий, втирає рукавцем сльози*).

Мартуся: Мироне, ходім додому! Я боюсь!..

Мирон: А я не боюся!
Мартуся: О, о, не боїшся. А коли ж боїшся!

Мирон: Не боюсь! Я сяду собі ось тут, на пеньку, і сидітиму сам-один аж до півночі. А опівночі зацвіте папороть золотим цвітом, я зірву квітку щастя і матиму все, що захочу!

Мартуся: О, о, до півночі!.. А ти не знаєш, що тут опівночі страшить? Чорти з відьмами весілля справляють!

Мирон: Нехай справляють.
Мартуся: Ага, ага! А як вилізе з корчів баба-Кусіка — з отакою торбою, з отаким носом, з отакими очима і з колом, застромленим в спину, то перелякаєшся і вмреш!

Мирон: Не вмру!
Мартуся: А вмреш!
Мирон: Не вмру, не вмру, не вмру!
Мартуся: Ага!.. А тут, близько, стоїть Микитичів дуб, а це прокляте місце, під ним Напуда чари закопала, там опир лежить, там уночі завжди щось стогне! Отак: „Ой-ой!”

Мирон: То нехай собі стогне.
Мартуся (*хлипаючи*): Мироне, ходи додому!.. Тут так страшно!

Мирон: Мартусю, я додому не піду. Ти йди сама. Біжи борзенько, борзенько, просто цим просіком, тільки гляди — не обертайся назад себе! Я залишуся тут наніч. Я мушу нині опівночі знайти квіт папороті. Коли ж я знайду чудесну квітку, то пошепчу-пошепчу і зроблю так, що твої тато вже ніколи не полізуть під землю копати кип'ячку, завжди будуть вдома, з тобою і з Васильком, твоїм братом.

Мартуся (*зраділа*): Направду?
Мирон: Направду!
Мартуся: І Мошко не забере від нас корови?

Мирон: Не забере.
Мартуся: І не прожене нас з нашої хати?
Мирон: Не прожене.
Мартуся: Гаразд, Мирончику. Тоді лишайся тут і сиди до півночі.

Мирон: Мартусю, я не тільки вам одним поможу, я ще робитиму інші чари! Я помагатиму всім бідним людям на світі. З чарівною квіткою в руці піду від села до села, з хати до хати, і в кого лише буде яке горе, яка журба — я кожному поможу, кожного порятую!

Мартуся: І я піду з тобою, добре?
Мирон: Добре.
Мартуся: Будемо так удвох ходити по світі, добре?

Мирон: Добре. Тільки ти дивись — нікому не кажи, що я лишився в лісі. Ні моїй мамі, ні твоїй мамі, ні моєму татові, ні твоєму татові, чуєш?

Мартуся: Ага.
Мирон: Гаразд. Тепер біжи чимскорше додому.

Мартуся (*киває пальчиком*): Тільки гляди, щоб ти мені тую квітку знайшов!

Мирон: Авжеж що знайду!

* Миронем назвав себе Іван Франко в своїх творах про свої дитячі роки.

Яка надзвичайна пригода трапилася з ним! Під час грози, коли він поспішав додому, до своїх пташенят, до своєї чижихи, його зачепило зломлене дерево, і він упав.

На ранок його знайшли хлопці, що прийшли в ліс по ягоди: — Дивись! Чиж! Живий ще!

Хлопці принесли його додому, посадили в клітку, і він у них довгенько жив, поки зовсім одужав, а потім вони понесли його в місто, бо знали, що там є крамниця, де купують різних пташок.

Та вони й до крамниці не донесли. Їх зупинив якийсь дядько.

— Що ви несете, хлопці?

— Чижика.

— А чи справді чиж? А може, горобець? — засміявся дядько. — Може, ви його пофарбували?

Хлопці теж засміялися.

— Правда, чиж. Купіть, він співатиме.

Дядько цей дуже любив різних пташок, і в нього їх було багато — і щиглі, і синички, і снігурі, а от чижа цього року ще не було. Він був дуже радий, що купив, нарешті, і чижика.

Але цей дядько ще дуже любив дітей. Коли він підходив до будинку, де жив, то побачив, як школярі з їхнього двору гуляють у м'яча, а між ними бігає один маленький хлопчик, задержуватий і веселий, та його не приймають старші в своє товариство. Все ж таки хлопчикові пощастило підбити ніжкою м'яча, і він був страшенно задоволений, але старші кричали:

— Іди собі, не заважай нам!

Хлопчик образився і гірко заплакав.

— Іди, Андрійку, сюди! — покликав його дядько. — Не плач, бачиш, який хороший чижик у мене!

У хлопчика враз висохли сльози, а очі так заблищали, що дядькові зробилося дуже приємно, і він сказав:

— Забери собі чижика, тільки годуй його щодня і напувай.

Як? Назовсім? — здивувався хлопчик.

— Назовсім!

— Мамо! Мамо! — кричав у захопленні хлопчик, вбігаючи в кімнату. — Дядько Сашко назовсім подарував мені чижика!

Відтоді вони зробилися нерозлучними друзями — чижик і хлопчик. Хлопчик сам міняв чижикові воду, сипав зерно і розмовляв з ним увесь час.

ПРО МАЛЕНЬКОГО ПІКА

дротинками клітки. Хлопчик і всі в домі думали, що чижик дуже веселий, і хлопчик співав йому:

Чижик-пижик,
Де ти був?

А насправді чижик весь час співав про своїх діток. Він згадував свого сінка, маленького Піка, а стрибав по клітці, бо гадав, що, може, якимось звільниться з-за ґрат. До Андрійка він, звичайно, звик і любив його, але ж до неволі він звикнути не міг нізащо.

Надворі йшов сніг, чижик бачив це у вікні, на якому стояла клітка, і серце у нього просто розривалося. Він думав: як переживуть цю зиму його дружина, дочки, маленький Пік? І чи не забули вони про нього? І він співав голосно, ніби вони могли почути його спів. А люди казали:

— Який веселий чижик! Весь час співає!

А чижиха з своїми пташенятами справді переживала скрутні часи. Уся згряя знайомих пташок, до якої приєдналася і вона з дітьми, перебралась у місто, у якийсь ріденький ліс, не схожий на їхній рідний — густий, темний. Вони ж не знали, що то був просто Ботанічний сад. Пташки весь час мандрували з садка в садок, з двору в двір — де якісь крихти підберуть, де насіннячко. Взимку всі були неперебірливі: адже в такі короткі дні взимку треба було встигнути наїстися. Пташки в ці місяці гинули більше від голоду, ніж від холоду.

І не всі люди були такі добрі до пташок, як дядько Сашко і хлопчик Андрійко, що повісили на своїх бальконах коробочки і сипали туди для пташок різне насіння та крихти хліба.

Мати-чижиха, знайшовши таку коробочку, насамперед кликала всіх діток, а тоді вже й сама починала клювати.

— От бачите, як добре! — підбадьорювала вона їх. — Хіба нам багато треба! От ми і взимку ситі. А вже ж колись прийде весна, і буде зовсім добре. І тато повернеться, — додавала вона за звичкою, але їй вірив лише маленький синок Пік.

Справді, весна ж мусіла прийти! Так же було щороку, так і тепер сталося: зашуміли струмки, зазеленіли поля, прилетіли гуси і журавлі.

— Пік! Пік! — кричав і гукав чижик у клітці. — Де ти, Піку? — І він бився крильцями об ґрати.

Андрійко раптом замислився.

— Мамо, я випущу чижика, йому, мабуть, хочеться на волю.

Та йому зробилося і страшно за чижика.

— А що як він не знає, куди летіти, і заблукатиме? А може, він розучився літати? Мамо, хай він прилітає до нас ночувати!

Мама всміхнулась і сказала:

— Може й не розучився. Може й не заблукатиме... Ти спробуй. Винеси на балкон клітку і відчини дверцята.

Андрій так і зробив. І тільки він відчинив клітку і хотів сказати: „До побачення! Прилітай ночувати!“, як чижик затремтів крильцями і полетів, полетів зразу за той високий будинок, що на розі, а потім через Ботанічний сад, а там полем, над рікою, над нивами. Як добре знав він цей шлях! Він летів і голосно кричав-співав:

— Де ви, мої дітки? Де моя дружина, де мій маленький Пік?

І раптом побачив: на ялині сидить гарненький жовтогрудий чижик, а коло нього невеличка сіренька змарніла чижиха, і чижик їй щось з запалом співає-розповідає.

— Пік! Пік! Синок! Невже це ти? — закричав тато-чижик.

Чижиха від здивування хвилину не могла нічого зрозуміти, а потім закричала на весь ліс:

— Я ж казала, я ж казала, що ти повернешся!

— Мій тато повернувся! — кричав і стрибав Пік і кинувся до тата, а потім враз почав показувати всі свої витівки на гілочках ялини — і тато

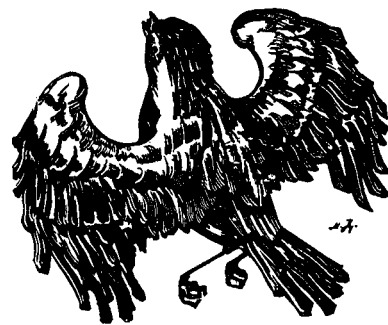
не сердився на нього, як чужі пташки, а був просто захоплений.

— Наш тато повернувся! — закричали всі чотири дочки, такі ж бадьорі хазяйновиті, як їхня мама.

— Повернувся, повернувся! — рипіла задоволено ялина.

І всі пташки тепер не похитували презирливо дзьобами, а, навпаки, вітали щасливу родину і щиро хвалили татові-чижику його дітей і його чижиху. Адже всім завжди хочеться взяти участь у радості сусіда. А зозуля жалібно кувала:

Ку-ку,
Ку-ку!
Я сама
На віку.

Їй було шкода, що вона не виростила жадного синка або дочки. Але мати-чижиха покликала і її з усіма сусідками до себе на свято і ні слова не сказала чижикові, як їй було важко без нього. Навпаки, вона казала, як їй допомогли пережити цю зиму її чотири дочки і такий чудовий синок Пік.

Чижик, звичайно, не полетів ночувати до хлопчика, хоча дуже тепло розповів про нього своїй родині. Та хлопчик не сумував, бо ввечері до нього зайшов дядько Сашко й розповів йому цю історію про Піка і його батьків. Адже цей дядько усе знав про пташок та про дітей і вмів розповідати навіть про те, чого й не бачив.

ПІСНЯ ПРО ЗАЙЧИКА

— Як тебе я кликав, зайку, де ти був,
де ти був?
— На городі пив водичку — я не чув,
я не чув!
— Ти мене послухай, зайку: не ходи,
не ходи
Через той чужий городчик до води,
до води!
Бо капусту в тім городі хтось поскуб,
хтось поскуб,
Як спіймають, тебе візьмуть та за чуб,
ой, за чуб!
Як почув це бідний зайчик, аж зомлів,
аж зомлів,
Бо капусти він ізроду ще не їв,
ще не їв.

Василь Дубина

НАЙСОЛОДШЕ СВЯТО

(Спогад з України)

Сьогодні Спаса.* Звідусіль
На наше свято храмове —
Із хуторів, і з дальніх сіл —
Народ нестримано пливе.

У церкві Служба Божа йде,
І від свічок в очах мигтить,
І лине спів, і дзвін гуде
На весь Господній світ!

І купки яблук золотих
Круг церкви — колом запашним:
Сьогодні тут посвящать їх,
Щоб можна їсти всім.

А так за церквою — намет.
Під ним — на гарбах,** у бочках
Варений мед, і просто мед,
І мед у щільниках.

Не можна повз намет пройти,
Хоч як би там не уникав,
Щоб сивий пасічник пустив
І не почастував...

Ну, й добрий мед! Та що й казать?
Хто з діток гірко не зігхне,
Що Спаса — найсолодше з свят —
На рік лише одне!..

О. Кобець

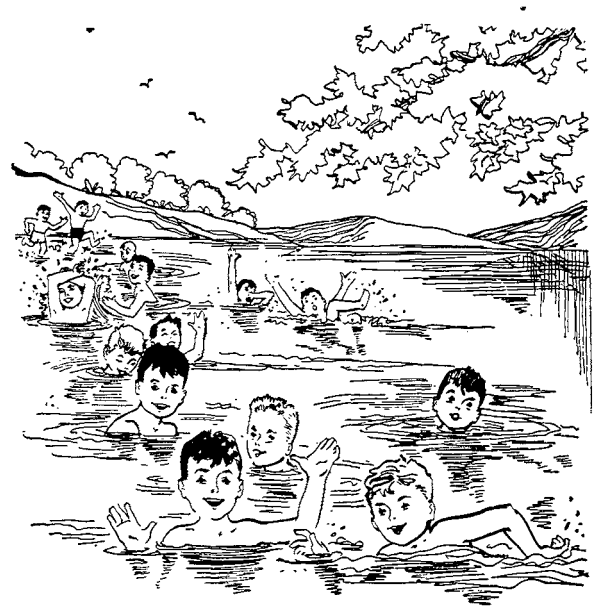
ЮНАЦЬКА КУПІЛЬ

Ілюстрація К. Цісик

Надворі гаряче,
Бо сонце так пече,
Мов сам огонь тече
На місто без пощади;
Між мурів кам'яних
Мов в печах огняних —
Мерщій, мерщій від них
У поле, у левади!

Нас друзів двадцять три,
Несемось, мов вітри,
На гору і з гори,
Туди, де, наче стрічка,
На тихій низині
По піскуватім дні
Помалу, мов у сні,
Пливе блакитна річка.

Підходим до ріки,
Скидаєм сорочки,
Пускаємо „бабки”,
Гукаємо до втоми,
І за коротку мить
Ріка круг нас кипить,
Шумує, булькотить —
Вона вже знає, хто ми!

Надворі гаряче,
І сонце так пече,
Мов сам огонь тече
З небес на срібну воду —
Та радощі — не гріх,
І в розпалі утіх
Наш молодечий сміх
Вітає прохолоду.

Р. Завадовиз

* Спас або Преображення Господнє — торжественне свято 19-го серпня. Тоді святять у церкві овочі.

** гарба — віз.

В П О Л І

(Колоски стоять всуміш з різними квітами. Посередині опудало. Колоски і квіти хилляються від вітру).

К о л о с к и.

Віє вітер, повіває,
Сонце зерно наливає,
Прийде час — нас візьмуть люди,
Добрий хліб із зерна буде.

Ж и т о.

Всі ми добрі, всі смачненькі,
Як спечуть пиріг пухненький.

П ш е н и ц я.

Я пшеничка-молодичка,
З мене гарна паланичка.

Ж и т о.

А я — жито золотеньке,
Люди скрізь мені раденькі.

П р о с о.

Просо люди поважають,
Всі пшоняну кашу знають.

Я ч м і н ь.

От, розчванились на полі,
Замовчіть! Уже доволі!

П ш е н и ц я.

Звідки ти отут узався?
І чого до нас прихався?

Я ч м і н ь.

А мене вам гріх не знати,
Я ж ваш брат — ячмінь вусатий.

Б у д я к (проходить між колосками).

Гей, посуньтесь, колоски,
Тут ростимуть будяки.

П ш е н и ц я.

Хто тобі те право дав,
Щоб у боки нас штовхав?

Б у д я к.

Я те право завжди маю:
Я колючий — то й штовхаю.

К о л о с к и.

От, нахаба! Розбишака!
Ти нечема! Забіяка!

Р о л о ш к и.

Не сваріться! Годі! Тихо!
Бо накличете ще лихо.

Р о м е н.

Справді, тихше! Щось гуде.
Хтось летить сюди, чи йде...

(Всі швиденько стають на місця. Влітають бджілки, шукають між квітами меду).

Б д ж і л к и.

Ой, які гарненькі
Квіти солоденькі!

Ілюстрація П. Холодного

Тут ми політаєм,
Меду назбираєм!

(Заплітаються в коло з квітами. Будяк розриває коло).

Б у д я к.

З ними часу ви не гайте,
Сік із мене вибирайте,
Хоч і кажуть — я колючий,
Та у мене мед пахучий.

Бджілки танцюють з будяком. Відлітають. Налітають горобчики, скубують колоски).

Г о р о б ч и к.

Ціві-ціві! Джив-джив-джив!
Я такого ще й не їв!
Тут і просо і ячмінь!
Тут і жито! Ців-цвірінь!

К о л о с к и.

Ой, ой, не чіпайте!
Геть собі відлітайте!

Г о р о б ц і.

Не на те ми прилетіли,
Щоб, не ївши, відлетіли.
Джив-джив-джили!
Ми ще не їли!

П ш е н и ц я.

То летить у той садок,
Там багато ягідок.

Г о р о б ц і.

З того саду нас женуть,
Ягідок нам не дають.
Джив-джив-джили!
Ми ще не їли!

К о л о с к и (*сіпають опудало з усіх боків*).

О п у д а л о (*прокидається*).

Що вони вам тут зробили?
Нащо діда розбудили?

К о л о с к и.

Глянь! Он жито випивають,
З проса зернятка довбають,
На пшеницю як насіли,
До землі аж нахилили...

О п у д а л о.

От, мені морока з вами!
Бийся, діду, з горобцями!
Не спочинеш і на мить...
Геть, розбійники, летіть!

Г о р о б ц і.

Ми тебе не боїмося,
Жита й проса наїмося!
Джив-джив-джили!
Ми ще не їли!

О п у д а л о.

А! То вам це тільки сміх!
Киш! А то зловлю усіх!

*(Розмахує широкими рукавами. Горобці
втікають).*

Ну й стомився! Відпочину
Та засну хоч на хвилину.

(Засинає).

*(На сцену вибігають зайці. Вклоняються
колоскам).*

З а й ч и к.

На добрідень, колосочки!
Ми до вас тепер з лісочка,
Там лисичка нас ганяла,
Ледве-ледве не спіймала.

П ш е н и ц я.

Що ж? Ми раді! Спочивайте!
Колосків лиш не чіпайте!

З а й ч и к.

Ми стареньких не чіпаєм,
Молоденьких пошукаєм.

*(Розбігаються між колосками. Колоски знову
сіпають опудало).*

К о л о с к и.

Діду, діду! Захисти!
Прожени їх! Не пусти!
Глянь — зайці на нас напали,
Поламали й покусали...

О п у д а л о.

Знов морока! Через вас
Не спочинеш і на час!
Хто тут знову? А-а! Це ви!
А держи їх! А лови!

*(Зайці тікають у різні боки, опудало знову заси-
нає. Квіти й колоски радісно танцюють. Посе-
редині будяк).*

Б у д я к.

Оце так! Оце так!
Дід наш справжній козак!
Розігнав горобців,
Налякав і зайців.
Всіх із поля жене,
Бере страх і мене:
Я б і сам утікав,
Коли б коренів не мав.

К в і т и (*відхиляються від будяка*).

Йому жарти та сміх,
Поколов нас усіх!
От, пожди, люди йдуть,
Тебе зразу зітнуть.

*(Будяк злякано присідає до землі. Здалеку
гути пісню жєнцїє).*

К О С А Т Ц І

Жупанці з блаваточки
одягли косаточки.
— Ти часу дарма не трать,
час косити — гуторять.

— До лужків, шувариків
виходить, косарики,
виходить ще за роси,
не втушити би коси!

Вже сіножать здалечку
тужить по клепалячку.
А коли ж на відчїпне
хтось клепалячком клепне?

О. Лятуринська

О. КОБЕЦЬ
Поліриковано. **ПРО МАЛЕНЬКЕ ЛИСЕНЯТКО** Музика О. П.

У лісі густишому
Звіряткам добре жить:
І пити є, і їсти є,
І є де відпочить.

У лісі густишому
Звіряткам добре жить:
І пити є, і їсти є,
І є де відпочить.

Було в Лисички Бурі
Маленьке Лисеня,
І дуже мамі слухалось
Аж до якогось дня.

А в той день, на галявині,
Де вчора був пікнік,
Знайшло воно коробочку
І в ній — один сірник.

„Яка гарненька паличка!
Матусю, подивись:
Такої не знаходив ще
Ніхто на весь наш ліс...”

Озвалась мама: „Щур йому!
Покинь і не бери:
Сірник страшним огнем цвіте,
І родить пожари...”

Схотілось Лисеняткові
Погратися з огнем,
То мамі не послухалось —
Сховалось за кущем.

І там аж доти бавилось,
Покіль сірник розцвів,
І скоро ліс — увесь, як є —
В огні палахкотів...

То й мусіли звірятка всі
Світ-за-очі тікати...
І де тепер їм їсти-пити,
І де ж тепер їм спати?!

О. Кобець

ВОЛОШКИ

Ми ходили в поле зранку:
Я, Богданчик і Оксанка —
І у житі, між стеблинок,
Ми нарвали волошинок.

І мені здалося трошки,
Що синесенькі волошки
Під промінням сонця зранку,
Наче очі ув Оксанки...

— Ні! — промовив гордовито
Нам Богданко. — Стигле жито
І волошки світлосині —
То, мов прапор України!

М. Шербак

КУТОК ЮНИХ ТАЛАНТІВ

ОТРИМАЛА НАГОРОДУ „ВЕСЕЛКИ”

Цю картину виконала 14-річна Христина Зелінська, учениця класу малярства і графіки проф. П. Андрусєва в Українській Мистецькій Студії в Філадельфії, що існує вже чотири роки під керівництвом проф. П. Мегіка.

За свої успіхи в науці Христина отримала нагороду „Веселки” з нагоди річної виставки праць учнів Студії. Виставка відбулася 23-го червня ц. р.

Вже раніше Христина отримала також нагороду на американському конкурсі з приводу показу квітів.

Христина ілюструє шкільний журнал середньої школи („Гайскул”), до якої ходить, та виконує ілюстрації до журналів „Наше Життя” та „Готуйсь”.

Христина належить до найздібніших учнів Студії і, якщо буде далі так наполегливо працювати над собою, як це робила досі, перед нею стоїть гарне майбутнє в ділянці малярства і графіки.

З нагоди вирішення Редакція „Веселки” бажає Христині якнайкращих успіхів у її праці й науці.

РОЗГАДАЙМО!

1. ЩО ЦЕ?

Зразу білі, як сніжок,
Потім — зелененькі,
А вкінці, як кров червоні,
Смачні, солоденькі?

2. ЩО ЦЕ?

Кругленьке, червоненьке, всереднінн біленьке, на смак
гостреньке?

3. ЩО ЦЕ?

Стою стрункий, високий
В зелених шатах я
І золотом убрана
Голівонька моя.
До сонця я підхожий,
І сонце я люблю,
За сонцем повертаю
Я голову свою.

4. ХРЕСТИКІВКА

(Уложила Христя Еліяшевська, Торонто)

+	-	-	-	-	-	Багато бджілок
-	+	-	-	-	-	Перша жінка
-	-	+	-	-	-	Буває на обличчі в спеку
-	-	-	+	-	-	Інакше — відгомін
-	-	-	-	+	-	Інакше — огорожа
-	-	-	-	-	+	Домашнє звірятко
-	-	-	-	-	-	Ім'я дівчини

Букви на місці хрестиків дадуть улюблене веселе сло-
во в пластових таборах в обідову пору.

5. ХРЕСТИКІВКА

(Уложила Христя Еліяшевська, Торонто)

+	-	-	-	-	Прилад для кермування човном
-	+	-	-	-	Домашній звір з рогами
-	-	+	-	-	Безмір води в часи Ноя
-	-	-	+	-	Багато води
-	-	-	-	+	Жіноче ім'я

Букви на місці хрестиків дадуть назву вечірньої роз-
ваги в літньому таборі.

6. ГЕОГРАФІЧНА ХРЕСТИКІВКА

(Уложила Рома Звонк, Монтреал)

-	-	-	+	-	-	-	столиця Покуття
-	-	-	-	+	-	-	осідок галицького епі- скопа
-	-	-	-	+	-	-	острів на Дніпрі
-	-	-	-	+	-	-	відпочинкова оселя в Карпатах
-	-	-	-	+	-	-	дільниця Києва
-	-	-	-	+	-	-	урожайна височина Ук- раїни
-	-	-	-	+	-	-	річка, відома з стрі- лецької пісні

Букви на місці хрестиків дадуть назву місцевости
в Карпатах, де містився новацький табір.

7. ХРЕСТИКІВКА

+	-	-	-	-	-	-	там помішалися людям язика
-	+	-	-	-	-	-	здрібніло — казка
-	-	+	-	-	-	-	мале вікно
-	-	-	+	-	-	-	передмістя Львова
-	-	-	-	+	-	-	інакше — становище
-	-	-	-	-	+	-	історична поема Т. Шевченка
-	-	-	-	-	-	+	найвищі гори в Азії

Букви на місці хрестиків дадуть назву часу, в яким
діти переривають шкільну науку.

РОЗВ'ЯЗКИ ЗАГАДОК І ВИСЛІД ЛЬОСУВАННЯ ЗА
ДОБРИ РОЗВ'ЯЗКИ ЗАГАДОК із 7-го числа „Веселки”
за липень 1956 р. подамо разом із розв'язками загадок
за серпень аж у вересневому числі „Веселки”. Як ми вже
раніше повідомляли, станеться це тому, що, з уваги на
вакаційний час, серпневе число нашого журналу мусить
бути готове до друку раніше, як звичайно, і не всі діти
матимуть змогу прислати на час розгадки. Розгадки за-
гадок з липневого числа можна прислати до 25-го серп-
ня ц. р.

Розгадки загадок, вміщених у серпневому числі „Ве-
селки”, прислати також до 25-го серпня ц. р. Хто пра-
вильно розв'яже всі загадки — візьме участь у льосуван-
ні нагород. Список учасників льосування і виграних на-
город за липень-серпень вмістимо в числі „Веселки” за
вересень ц. р.

Пожертви на пресовий фонд „Веселки” прислали та-
кі діти: Олег Шеремета — 1 доляр, Марійка Зелинська —
3 доляри і Михайло Сорока — 25 центів.

Марійка Зелинська пише: „Дуже дякую за книжку
„Козацька дитина”. Вона мені дуже сподобалася. Я дуже
люблю читати „Веселку” і складаю всі числа, щоб опра-
вити в книжку”.

Михайло Сорока пише: „Читаю радо кожне число
„Веселки”, а найбільше мене цікавлять оповідання з ко-
зацьких часів”.

Відповідь Редакції:

Дорогі Діти! Дякуємо Вам за пам'ять і пожертви на
пресовий фонд „Веселки”. Тішимося також, що журнал
Вам подобається і що радо його читаєте. Прийміть наш
щирий привіт!

„ВЕСЕЛКА”, ілюстрований журнал для української дівчи-
ри, щомісячний додаток до щоденника „Свобода”. Вихо-
дить на початку кожного місяця. Адреса Редакції й Адмі-
ністрації: „SVOBODA”, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.
Редагує Колегія з членів Об'єднання Працівників Дитя-
чої Літератури. Редакція застерігає собі право виправля-
ти матеріяли. Передруки нових творів і репродукції ілю-
страцій, вміщених у „Веселці”, тільки за попередньою
згодою Редакційної Колегії. Заголовок і розділові застав-
ки роботи П. Холодного.

**VIII ЧАСТИНА:
СИЛОЮ І РОЗУМОМ**
(Продовження)

Кинули велетні свої списи в ку-
ряву, та не поцілили.

Нагнувся Богута в куряві, схо-
пив другого велетня за плечі й
кинув об землю.

Стала курява розвіюватись —
третій велетень розмахнувся і за-
сягнув Богуту залізним щитом по
плечах.

Упав Богута, знепритомнівши
на хвилину, а велетень тим ча-
сом...

Очуняв Богута — велетень йо-
му каже: „Гляди, рушишся —
списом проколю!”

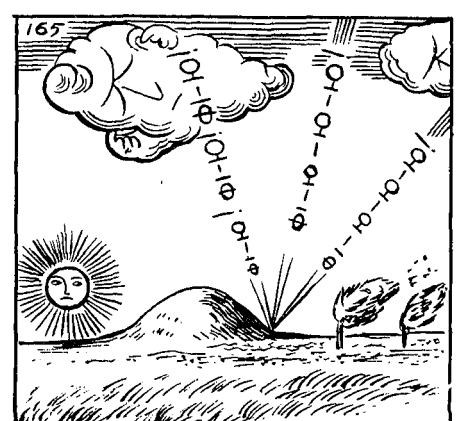

„Чи не було... кх... у тебе бра-
та? — затинаючись, питає Богута.
„Був, та пропав торік. Або
що?” — зацікавився печеніг.

„Я тобі сказав би... кх... але
за... кх... заважає зламаний
зуб. Вклади мені в рота два паль-
ці... кх... і вийми його.

(Продовження буде)

Тільки но почув Богута пальці
в роті, надимався, скільки міг і
як свисне!..